

UDENRIGSMINISTERIET

Notat til Det Udenrigspolitiske Nævn

Dato:
04-09-2020

Danmarks medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd: Forventninger til Menneskerettighedsrådets 45. samling den 14. sept. – 6. okt. 2020

Danmark er medlem af FN's Menneskerettighedsråd for perioden 2019-2021. Rådets 45. samling afholdes i Genève i perioden 14. september – 6. oktober 2020. Det er Danmarks sjette samling som medlem.

Rammerne for afholdelse af samlingen

COVID-19-krisen og de afledte sundhedsmæssige foranstaltninger har i væsentlig grad påvirket afviklingen af de seneste to samlinger i rådet, og vil også påvirke afholdelsen af den kommende samling. Der vil være markante restriktioner i forhold til fysiske møder, herunder antal deltagere, med henblik på at sikre sundhedsmæssigt forsvarlige forhold. Samlingen vil blive afviklet med en kombination af fysisk og virtuel mødedeltagelse. Mulighederne for civilsamfundets deltagelse forventes derfor igen at være begrænset. Det må forventes, at der i tilknytning til samlingen ikke vil kunne afholdes de sædvanlige parallelle arrangementer.

Generelle forventninger til samlingen

Samlingen indledes med, at FN's Højkommissær for Menneskerettigheder, Michelle Bachelet, aflægger sin vanlige rapport og giver en opdatering om de menneskeretlige konsekvenser af COVID-19-pandemien. Der vil herefter blive afholdt ca. 35 debatter med uafhængige FN-eksperter, og der forventes fremlagt omtrent samme antal resolutioner, nogle med tematisk fokus og andre med landefokus. Forhandlingerne om flere resolutioner, særligt forhandlingerne om forebyggelse af menneskerettighedskrænkelser samt om kvinders og pigers rettigheder, forventes at blive vanskelige med splittelse mellem EU og ligesindede lande på den ene side og lande som Rusland, Egypten, Kina, Venezuela og Cuba på den anden.

Danmark vil arbejde for at fremme danske menneskeretlige prioriteter, herunder gennem sikring af en stærk EU-stemme i rådet og etablering og styrkelse af tværregionale alliancer. Desuden vil Danmark arbejde for, at det øgede pres på menneskerettighederne, som COVID-19-pandemien har medført mange steder i verden, bliver imødegået. Danmark vil lægge vægt på at fortsætte det traditionelt stærke nordisk-baltisk samarbejde i rådet, herunder i forhold til afgivelse af fælles indlæg.

Kritiske landesituationer og tematiske sager

En række kritiske landesituationer og tematiske sager behandles fast under rådets september-samling. Desuden ventes et mindre antal nye initiativer præsenteret.

Kritiske landesituationer

De kritiske landesager påkalder sig typisk mest opmærksomhed i rådets arbejde. Under den kommende samling forventes der fremsat resolutioner om menneskerettighedssituationen i den Central Afrikanske Republik, DR Congo, Somalia, Sudan, Syrien, Venezuela og Yemen. Der forventes EU-konsensus om alle disse resolutioner. EU vil

desuden fremlægge den årlige resolution om menneskerettighedssituationen i Burundi., Herudover forventes Island igen at fremsætte en resolution om menneskerettighedssituationen i Filippinerne. Da denne resolution blev vedtaget første gang i juni 2019, stemte Ungarn som det eneste EU-land imod, mens de øvrige EU-medlemslande i rådet stemte for. Ungarn er ikke længere medlem af rådet. Det forventes, at alle EU-landene i rådet stemmer for resolutionen. Derudover forventes det, at der afholdes interaktive dialoger med specialrapportører på landesager vedrørende Burundi, Cambodia den Central Afrikanske Republik, DR Congo, Myanmar, Libyen, Somalia, Sudan, Syrien, Ukraine, Venezuela og Yemen.

Danmark vil engagere sig i debatterne og forhandlingerne med henblik på at sikre, at menneskerettighedskrænkelser fortsat overvåges og undersøges, og at de ansvarlige bliver stillet til ansvar.

På grundlag af tidligere sonderinger afsøger Danmark aktivt mulighederne for opbakning til et tværregionalt indlæg om menneskerettighedssituationen i Saudi-Arabien under den kommende samling, som opfølgning på to tidligere indlæg fra hhv. Island og Australien. Sagen er aktualiseret af Saudi-Arabiens kandidatur til FN's Menneskerettighedsråd for perioden 2021-2023.

Danmark vil presse på for, at EU bringer den aktuelle politiske og menneskeretlige situation i Hviderusland op under samlingen. Det gælder bl.a. under punktet om lagesituationer, som kræver rådets opmærksomhed. EU har en ledende rolle i rådet ift. menneskerettighedssituationen i Hviderusland og fremlagde på den 44. samling i juni 2020 den årlige resolution om menneskerettighedssituationen i landet. Resolutionen udtrykte alvorlig bekymring, opfordrede til afholdelsen af et frit og fair præsidentvalg og fornyede specialrapportørens mandat.

Tematiske emner

September-samlingen har traditionelt fokus på bl.a. oprindelige folks rettigheder, som er en dansk menneskeretlig prioritet. Emnet forventes at blive genstand for en tematisk resolution samt flere debatter. Andre tematiske debatter vil omhandle sundhed, vand og sanitet, ligestilling, racisme, moderne slaveri og retten til udvikling.

Der forventes fremlagt flere andre tilbagevendende tematiske resolutioner, herunder om mødredødelighed, terrorisme, journalisters sikkerhed, racisme og sanktioner. EU vil sammen med den latinamerikanske gruppe fremlægge resolutionen om barnets rettigheder, som denne gang vil fokusere på betydningen af et sundt miljø. Der forventes desuden fremlagt en ny resolution om kvinders og pigers menneskerettigheder i humanitære situationer, som kan give anledning til udfordrende forhandlinger langs traditionelle værdipolitiske skillelinjer. Danmark vil arbejde for referencer til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder både i den nye resolution samt i resolutionen om mødredødelighed.

Resolutionen om rådets rolle i forebyggelsen af menneskerettighedskrænkelser forventes at give anledning til vanskelige forhandlinger på grund af især bekymringer om national suverænitet fra bl.a. Rusland, Egypten og Venezuela. Danmark vil sammen med resten af EU og ligesindede lande arbejde for at forsvare rådets mandat som central aktør i at forhindre menneskerettighedsovergreb.

BILAG 1

Forventede resolutioner under Menneskerettighedsrådets 45. samling

DOP	Titel	Hovedsponsor(er)
2	Composition of staff of OHCHR	Cuba
	Yemen	BE, IE, LU, NL, Canada
	Venezuela	Iran
	Philippines	Island
3	Safe drinking water and sanitation	ES, DE
	The role of prevention in the promotion and protection of human rights	CH, NO, Sierra Leone, Uruguay
	Promotion of democratic and equitable order	Cuba
	The use of mercenaries (TBC)	Cuba
	The negative impact of unilateral coercive measures on the enjoyment of human rights	Venezuela
	Human rights of women and girls in humanitarian settings	Canada, Fiji, Georgia, Uruguay and Sweden
	Physical and mental health (TBC)	Brazil
	Transitional justice	Argentina, Morocco, Switzerland
	Special Rapporteur on the promotion of truth, justice, reparation and guarantees of non-recurrence	AT, FR, Argentina, Colombia, Maldives, Morocco, Peru, Switzerland, Uruguay
	Terrorism and human rights	Mexico, Egypt
	Human rights of indigenous peoples	Guatemala, Mexico
	Workers exposed to hazardous substances and waste	African Group
	Right to development	NAM
	Tackling inequalities within and among states for the realization of all human rights	Sydafrika
	Elimination of discrimination against women and girls in sport	Sydafrika
Rights of the child: Realizing the rights of the child through a healthy environment	EU+GRULAC	

DOP	Titel	Hovedsponsor(er)
	The regulation of civilian acquisition, possession and use of firearms	Ecuador, Peru
	Safety of journalists	AT, FR, EL, Brazil, Morocco, Qatar, Tunisia
	Local government and human rights	RO, Chile, Egypt, RoK
	The role of good governance in the promotion and protection of human rights	PL, Australia, Chile, Republic of Korea and South Africa
	Preventable Maternal Mortality and Morbidity (TBC)	EE, Burkina Faso, Colombia, NZ
	Private military and security companies	South Africa on behalf of African Group
	Anniversary of the resolution on Women, Peace and Security	ES, FI, Argentina, Aserbajdsjan, Namibia
	Working Group on Enforced Disappearances	FR, Japan, Argentina, Morocco
4	Venezuela	Lima Group
	Burundi	EU
	Syria	FR, DE, IT, NI, Jordan, Kuwait, Morocco, Qatar, Turkey, UK
8	National Human Rights Institutions	Australia
9	Racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance	African Group
	Working Group of Experts on People of African Descent	African Group
10	Yemen	Arab Group
	Technical cooperation and capacity-building in the field of human rights	Thailand, Brazil, Honduras, Indonesia, Morocco, Norway, Qatar, Singapore, Turkey
	Somalia	Australia, IT, Somalia, Turkey, UK
	DR Congo	African Group
	Sudan	African Group
	Central African Republic	African Group